

Kurso de AIS – San Marino
instruteko de Alicja Lewanderska-Quednau S-6

Eŭrologio p2. Eŭropa Unio

Ĝeneralaj informoj pri Eŭropa Unio

Grafikaĵo kaj teknika prilaborado de: Ewa Bogacińska
materialoj – parto de R. Lewanderski, arkivejo de EU.

Enkonduko

Eŭropa Unio – estas komunumo. Ĝi ne volas anstataŭi landojn kaj ŝtatojn. Historie rĉikaj aperas dum la 2-a UM, kiam oni pensis pri integrado. Eŭropo estas kontinento kun tradicio pri pluraj tradicioj kaj lingvoj. Ankaŭ ĉi – tie la idoj pri demokratio, libereco kaj justeco estis longa, la same pri plurkultureco kaj eblo de internacia kaj interkultura dialogo.

Wstęp

Unia Europejska – jest wspólnotą, ale nie zastępuje i nie dąży do eliminowania państw. Genezę powstania Unii Europejskiej datuje się na okres II Wojny Światowej. W Europie powstała demokracja, wolność i

idee równości.

1. Kio estas EU?

Unio estas la nova ligo inter landoj. Al plej gravas celoj apartenas:

- garantio de secureco,
- garantio de progreso ekonomia kaj socia,
- protektado de libereco, rajtoj kaj profitoj de civitanoj.

Eŭropa Unio respektas indetencon nacian de ĉiujanoj ilian historion, tradicion kaj kultron.

2. Simboloj de EU:

Flago: dek de steloj sur la loko de horloĝa ŝildo sur la lazura fono. Nombro de steloj estas konstanta. Aŭtoroj de ideo estas hispana diplomato Salvadore de Madariaga y Rojo kaj franca grafikisto Arsen Heitz.

Himno: venas de muzika aranĝo de Herbert von Krajan de „Odo pri ĝojo” el la 4-a parto de 9-a Simfonio de Ludwig van Beethoven, la saman himnon akceptitis la Eŭropa Konsilio.

Pasporto havanta koloron de burgunda vino, kun la surskribo „EU” sub la nomo de lando eldomita dokumentoj, oni povas ĝin uzi dum vojaĝo sur la tuta mondo.

La 9-a majo, ekde 1950 **Tago de Eŭropo** – post la parolo de franca ministro Robert Schuman.

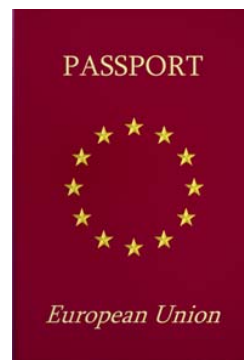

1. Czym jest Unia Europejska?

Unia Europejska jest nowym typem związku między państwami. Do najważniejszych celów Unii należą:

- zapewnienie bezpieczeństwa,
- zapewnienie postępu gospodarczego i społecznego,
- ochrona wolności, praw i interesów obywateli.

Unia Europejska respektuje tożsamość narodową państw członkowskich, ich historię, tradycje i kulturę.

2. Symbole Unii Europejskiej:

Flaga Unii Europejskiej: 12 gwiazd w miejscu godzin tarczy zegara na lazurowym tle. Liczba gwiazd jest niezmienna. Pomysłodawcami flagi są: hiszpański dyplomata Salvadore de Madariaga y Rojo i francuski plastyk Arsen Heitz.

Hymn: jest to muzyczna aranżacja Herberta von Krajana „Ody do radości” z IV części IX symfonii Ludwiga van Beethovena. Taki sam hymn ma Rada Europy.

Paszport w kolorze burgundzkiego wina z napisem „Unia Europejska” pod nazwą państwa wydającego dokument. Może być używany podczas podróży po całym świecie. **9-ty maja Dzień Europy.**

3. Strukturo de EU

Eŭropa Unio		
FILARO I	FILARO II	FILARO III
Ĉiu kiu	komuna	Justico kaj aliaj
koncernas al	eksterlanda	Interne
Eŭropa	politiko kaj	
Komunumo.	Sekureco	
Traktato pri EU		
el Maastricht		

4. Institucioj de EU

- EU Konsilio – kreita en 1974j. Konsistas el registraroj de ĉiuj landoj apartanantas al EU. Ĝi konsilas ĉ/ 2 foje jare sub la gvido de EU. La gvidado daŭras duomo de jaro kaj estas ŝanĝebla.
- Eŭropa Konsilio – prizorgas pri juraj aspektoj en EU. Al ili apartenas ministroj de diversaj resortoj.
- Eŭropa Komisiono – al ĉefaj taksoj havas kontrolon pri uzado de komuna leĝo (eŭropea) kaj religado de dendoj – kiu konsistas en traktatoj kaj leĝaj aktoj. Nuna komisiono nombras 20-komisarojn elektitaj por 5j.
- Eŭropa Parlamento – ne devidus pri leĝoj en EU tamen partoprenas en decidaj procezoj. Povas proponi budĝeton, akcepton de novaj anoj. Ili

3. Struktura Unii Europejskiej

Unia Europejska		
FILAR I	FILAR II	FILAR III
sprawy objęte	wspólna Polityka	Wymiar
zakresem	Zagraniczna i	Sprawiedliwości
przedmiotowym	Bezpieczeństwa	i Sprawy
Wspólnot		Wewnętrzne
Europejskich.		
Traktat o UE z		
Maastricht		

4. Instytucje Unii Europejskiej

- Rada Europejska – powołana w 1974r. W jej skład wchodzi szefowie rządów państw członkowskich Wspólnot Europejskich. Rada zbiera się co najmniej dwa razy w roku, pod przewodnictwem UE. Przewodnictwo trwa pół roku i zmienia się rotacyjnie.
- Rada Unii Europejskiej – stanowi prawo Unii. W jej skład wchodzi ministrowie różnych resortów.
- Komisja Europejska – do jej głównych zadań należy kontrola stosowania prawa wspólnotowego oraz realizacja postanowień zawartych w traktatach i aktach prawnych. Liczy 20 komisarzy wybieranych na 5 lat.
- Parlament Europejski – nie stanowi prawa w UE, ale uczestniczy w procesie decyzyjnym. Ma uprawnienia dot. uchwalania budżetu oraz przyjmowania nowych członków. Kontroluje prace Komisji Europejskiej. Składa się z przedstawicieli państw członkowskich i liczy 626 deputowanych.

kontrolas la laboron de la Eŭropa komisiono. Ĝi konsistas el reprezentantoj de ĉiuj membrolandoj kaj nombras 626 deputitojn.

- Justica (Juraj) Tribunalo – zorgas pri respekto de komunaj leĝoj. Okupiĝas pri apelaciaj protestatoj inter landoj kaj komisionoj – landoj. Al Tribunalo apartenas 15p.
- Tribunalo Pritaksa (librotenada) – kontrolas la enpezojn kaj elspezojn de EU. Zorgas por ke oni bone disponigu pri financoj. Al la EU-Tribunalo apartenas 15 reviziantoj.
- Trybunalo Kalkula – kontrolas elspezon kaj enspezon de Eŭropa Komunumo kaj kontrolas ĉu la financoj de la komunumo estis disponigitaj laŭleĝe kaj ĝuste. Al la tribunalo apartenas 15 reviziantoj.

5. Libereco en EU

- transfero de varoj – baziĝas al akcepto aŭ reciproka akcepto de normaj kaj leĝoj kaj forigo de limaj kontroloj,
- transfero de servoj – liberigo de financaj procedoj, malfermo de merkata transporto kaj telekomunikado, krome harmonigo de metodoj pri kontrolo de bankoj kaj sekurecoj,
- transfluo de kapitalo – baziĝas i.a. al strelo al komuna merkato, financa kaj liberigo pri operacio de valorpaperoj,
- libera translokigado de personoj – oni povas elekti lokon de laboro, vovo, loĝado kaj uzado de ĉiuj sociaj atingoj sur la nova (aktuala) leĝloko kaj en la tuta EU sen bezono de aktualigo de civitaceno.

- Trybunalo Sprawiedliwości – zorgas pri respekto de la principoj de la Unio. Kontrolas la agadojn de la komisionoj kaj la agadojn de la landoj. Składa się z 15 sędziów.
- Trybunalo Opiniujacy (ksiegowość) – kontroluje wydatki i przychody EU. Dbą o właściwe dysponowanie nimi. Do trybunału należy 15 rewizorów.
- Trybunalo Obrachunkowy – sprawuje kontrolę nad dochodami i wydatkami Wspólnoty oraz bada czy finansami wspólnotowymi zarządzano właściwie i zgodnie z prawem. W jego skład wchodzi 15 członków (rewidentów).

5. Swobody w Unii Europejskiej

- przepływ towarów – opiera się na dostosowaniu lub wzajemnej akceptacji norm i przepisów, zniesieniu kontroli granicznych,
- przepływ usług – liberalizacja usług finansowych, otwarcie rynku usług transportowych i telekomunikacyjnych oraz harmonizacja metod kontroli banków i ubezpieczeń,
- przepływu kapitału – opiera się m.in. na dążeniu do wspólnego rynku usług finansowych i liberalizacji obrotu papierami wartościowymi,
- przepływu osób – to prawo do pracy, osiedlania się i korzystania ze wszystkich dóbr socjalnych w miejscu pobytu na terytorium całej Unii Europejskiej, bez względu na obywatelstwo.

6. Kalendaro de EU

1951 – traktato pri kreado de Eŭropa Komunumo de Karbo kaj Ŝtalo – inter **Belgio, Francio, Nederlando, Germanio, Luksemburgio** kaj **Italio**.

1957 – subskribo de Romaj Traktatoj kaj kreado de Eŭropa Komunumo Industria kaj Eŭratomo.

1965 – kunigo de EWWiS, EWG kaj Eŭratomo.

1973 – la unuan fojon, oni plu akceptas **Danlando, Irlando, Britujo**.

1979 – la unua elekto al Eŭropa Parlamento.

1981 – sekve – akcepto de **Greklando**.

1986 – **Hispanio** kaj **Portugalia**.

1987 – akcepto de Egala Eŭropea Akto.

1992 – subskribo de Traktato de Maastricht.

1993 – komenco de agado de traktato el Maastricht.

1995 – al EU eniras **Aŭstrio, Finnlando** kaj **Ŝvedujo**.

1999 – akcepto de nova mono € - eŭro (en bankoj).

2002 – € kiel paga valuto.

2004 – eniro de novaj 10 landoj – **Cipro, Ĉeĥio, Estonio, Litovio, Latvio, Malto, Pollando, Slovakio, Slovenio, Hungario**. 6 elekto al Eŭropa Parlamento.

2007 – **Bulgario** kaj **Romanio** eniras al EU.

6. Mini kalendarium Unii Europejskiej

1951 – traktat o utworzeniu Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali między **Belgią, Francją, Holandią, Niemcami, Luksemburgiem** i **Włochami**.

1957 – podpisanie tzw. Traktatów Rzymskich – utworzenie Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej i Euratomu.

1965 – połączenie organów wykonawczych EWWiS, EWG i Euratomu.

1973 – pierwsze rozszerzenie, do Wspólnoty europejskiej wstępują **Dania, Irlandia** i **Wielka Brytania**.

1979 – pierwsze powszechne i bezpośrednie wybory do Parlamentu Europejskiego.

1981 - drugie rozszerzenie: 10-tym członkiem WE zostaje **Grecja**.

1986 – trzecie rozszerzenie – do WE dołączają **Hiszpania** i **Portugalia**.

1987 – wejście w życie Jednolitego Aktu Europejskiego.

1992 – podpisanie w Maastricht (Holandia) Traktatu o Unii Europejskiej.

1993 – wejście w życie Traktatu z Maastricht.

1995 – czwarty etap rozszerzenia: **Austria, Finlandia** i **Szwecja** zostają kolejnymi członkami.

1999 – wejście w życie wspólnej waluty euro € (na razie na rozliczeniach bankowych).

2002 – nowe banknoty i monety zastępują dotychczasowe waluty.

2004 - piąty etap rozszerzenia. UE poszerza się o 10 nowych krajów: **Cypr, Czechy, Estonia, Litwa, Łotwa, Malta, Polska, Słowacja, Słowenia, Węgry**. Odbywają się szóste bezpośrednie wybory do Parlamentu Europejskiego.

2007 – **Bulgaria** i **Rumunia** przystępują do UE.

Hymnus Europae

Ex litolibrus Atlantici ehò!

ad munimina Uralium, ehò!

Ex gelatis septemtrionis molibus

Mediterranei ad Phoebum fulgidum!

Europa, Europa!

In varietate unitas!

Europa, Europa!

Est nomen unum,

sit una firmitas!

Erant Dori, Celtae, Balti et Itali,

Daci, Hiberi, Illyri, Moesi et Theutones,

Finni, Gothi, Angli, Scythae et Sarmatae,

Pannoni, Slavi, et Turci alii.

Una est terra et sermo fiat unicus,

quo perspicue pateat pacta regula!

Idem erit fatum cunctis stripibus

semper interpidis, quibusvis sortibus!

Postcinnum postremum

Europa, Europa!

In varietate unitas!

Europa amata,

saluti tuae

et scuta et fidas!

Prof. *Janos Di Censo* estis granda entusiasto pri
Eurologio. Tamen pro lia subita morto, mi ne havas
noton.

DEMANDOJ:

1) al (1, 2, 3)

A. Priskribu la celoj de EU

B. Ĉu flago havas:

a) 6 stelojn, b) 12 stelojn, c) 42 stelojn?

C. Aŭtoro de himno:

a) Abba, b) Ludwig van Beethoven, c) Michael Jackson

2) al (4, 5)

A. En kiu jaro oni fondis la Konsilion de EU?

a) 1820, b) 2001, c) 1974

B. Menciuj almenaŭ tri Institucion de EU.

C. Kiu de via lando apartenas al Institucio de EU?

3) al (5)

A. Kio estas libera agado?

B. Diferenco inter libereco, anarkio kaj demokratio.

C. Rajtoj de civitanoj en EU:

4) al (6)

A. De kiu asocio evoluis EU?

a) NATO, b) EWG, c) PACO

B. EU kiu jaro aliĝis via lando?

C. EU de kiam aprenis Eŭro?

a) 2006, b) 1820, c) 1999

4 – A-b, C-c,

aliaj gravaj informojn bv. serĉi sub:

www.europarl.eu.int

eu.eu.it

europa.eu.int/comm

www.ces.eu.int

www.cor.eu.int

curia.eu.int

www.ecb.int

www.eib.org

Urząd Publikacji

Publications.eu.int

Kopiado estas permesata

Powielanie jest dozwolone

La entranaro:

Hans-Gert Pöttering – Prezidanto de Eŭropa Parlamento

Javier Solana – por Komuna Eksterlando Politiko

José Manuel Barroso – Prezidanto de Eŭropa Konsilio

Ŝlosilo:

1 – A-b, B-b,

2 – A-c,

3 – rakontu,